

Извјештај о квалитету
за статистику

УПИСАНИ И ДИПЛОМИРАНИ
СТУДЕНТИ НА ПРВОМ
ЦИКЛУСУ СТУДИЈА ВИСОКОГ
ОБРАЗОВАЊА, 2013/2014.

Републички завод за статистику,
Бања Лука, 2014.

Садржај

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања	5
1.1. Намјена и периодика провођења истраживања	5
1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција.....	5
1.3. Јединица посматрања	5
1.4. Прикупљање података	5
1.5. Обухват	5
1.6. Дефиниције.....	5
1.7. Обрада података.....	6
1.8. Објављивање резултата	6
1.9. Кључне варијабле	7
1.10. Кључне статистике.....	7
1.11. Упитник	7
1.12. Контакт информације	7
2. Релевантност.....	8
2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ESS статистика (R1).....	8
3. Тачност	8
3.1. Грешке узорковања	8
3.1.1. <i>Поступак израчунавања грешака узорковања</i>	<i>8</i>
3.1.2. <i>Грешка узорковања – Показатељ квалитета и учинка – Коефицијент варијације (A1)</i>	<i>8</i>
3.1.3. <i>Објашњења</i>	<i>9</i>
3.1.4. <i>Активности за смањење грешака узорковања</i>	<i>9</i>
3.2. Неузорачке грешке	9
3.2.1. <i>Грешке обухвата.....</i>	<i>9</i>
3.2.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа прекомјерног обухвата (A2)	9
3.2.1.2. Грешка недовољног обухвата.....	9
3.2.1.3. Мјере за смањење грешака обухвата	9
3.2.2. <i>Грешке мјерења</i>	<i>9</i>
3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења	9
3.2.2.2. Разлози за настанак грешака мјерења	9
3.2.2.3. Поступање у случају грешака мјерења.....	9
3.2.2.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (A3).....	10
3.2.2.5. Мјере за смањење броја грешака мјерења	10
3.2.3. <i>Грешке неодговора.....</i>	<i>10</i>
3.2.3.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора извјештајне јединице (A4).....	10
3.2.3.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (A5)	10
3.2.3.3. Поступци у случају неодговора	10
3.2.3.4. Поступци за смањење стопе неодговора.....	10
3.2.3.5. Показатељ квалитета и учинка – Стопа импутираних података (A6).....	10
3.2.3.6. Показатељ квалитета и учинка – Број учињених грешака, према врсти (A7).....	10
3.2.3.7. Показатељ квалитета и учинка – Просјечна величина ревизије (A8).....	10
4. Правовременост и тачност објаве	10
4.1. Правовременост објаве.....	10
4.1.1. <i>Показатељ квалитета и учинка – Правовременост првих резултата (T1).....</i>	<i>11</i>
4.1.2. <i>Показатељ квалитета и учинка – Правовременост коначних резултата (T2)</i>	<i>11</i>
4.2. Тачност објаве.....	11
4.2.1. <i>Показатељ квалитета и учинка – Тачност објаве (T3)</i>	<i>11</i>
4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности објаве	11
5. Доступност и јасноћа	11
5.1. Доступност.....	11
5.1.1. <i>Канали дисеминације.....</i>	<i>11</i>

5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (AC1).....	11
5.1.3. Начини дисеминације	12
5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (AC2)	12
5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (AC3).....	12
5.2. Јасноћа	12
5.2.1. Штампане публикације и интернетска објава	12
5.2.1.1. Дисеминирани резултати.....	12
5.2.1.2. Ниво (детаљност) дисеминације.....	12
5.2.1.3. Метаподаци.....	13
5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата	13
5.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности мета података (AC4).....	13
6. Упоредивост и усклађеност.....	13
6.1. Временска упоредивост	13
6.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC1).....	13
6.1.2. Прекиди у временским серијама	13
6.1.3. Остали фактори, који утичу на временску упоредивост	13
6.2. Географска упоредивост	13
6.2.1. Упоредивост с осталим чланицама Европског статистичког система	13
6.3. Десезонирање	13
6.4. Усклађеност између привремених и коначних података.....	14
6.4.1. Политика дисеминације привремених података	14
6.4.2. Показатељ квалитета – Усклађеност између привремених и коначних података (CC2).....	14
6.4.3. Разлози за веће разлике између привремених и коначних података	14
6.5. Усклађеност с резултатима референтног истраживања	14
6.5.1. Кратак опис референтног истраживања	14
6.5.2. Показатељ квалитета и учинка – Усклађеност са референтним подацима (CC3).....	14
6.5.3. Разлози за већа одступања.....	14
7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета.....	14
8. Процјена корисничких потреба и перцепција корисника	14
8.1. Класификовање и разумијевање корисника.....	14
8.2. Мјерење перцепција и задовољства корисника.....	15
8.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1).....	15
8.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)	15
9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица	15
9.1. Трошкови Републичког завода за статистику.....	15
9.1.1 Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)	15
9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица	15
9.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у сатима и/или финансијским показатељима (PCR2)	15
9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености.....	15
10. Повјерљивост, транспарентност и заштита	15
10.1. Повјерљивост	15
10.2. Транспарентност	16
10.3. Заштита.....	16
11. Закључак	16

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања

1.1. Намјена и периодика провођења истраживања

Сврха истраживања је добијање индивидуалних података о уписаним и дипломираним студентима на првом циклусу студија високог образовања, на јавним и приватним високошколским установама у Републици Српској. Подаци се не објављују као индивидуални, већ агрегирани за ниво Републике. Циљ истраживања је израчунавање индикатора о кретању студентске популације у Републици Српској, како би се задовољиле потребе корисника и добили међународно упоредиви подаци.

1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција

Статистичко истраживање о уписаним студентима у Републици Српској, за школску 2013/2014. годину, проводи се на темељу Статистичког програма Републике Српске за период 2013–2017, који је заснован на Закону о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03).

1.3. Јединица посматрања

Јединица посматрања су уписани и дипломирани студенти свих високошколских установа у Републици Српској.

1.4. Прикупљање података

Податке о упису студената на први циклус студија високог образовања прикупљамо редовним годишњим истраживањем на основу извјештаја *Пријавни лист за упис студената* и збирног *Извјештаја о уписаним студентима у школској 2013/2014. години*. Пријавни лист попуњавају сви, редовни и ванредни студенти, уписани на све године студија, као и апсолвенти. Пријавни лист, такође, попуњавају сви студенти без обзира да ли се први пут уписују у дату годину студија или је обнављају.

Примјерак пријавног листа, уз допис за високошколску установу, се у априлу шаље изјештајним јединицама, како би се на вријеме обрасци припремили за студенте први пут уписане у прву годину студија.

Податке о дипломираним студентима прикупљамо на основу извјештаја *Статистички лист за дипломиране студенте на високошколским установама* који студенти попуњавају приликом дипломирања.

1.5. Обухват

Обухват је потпун, што значи да су истраживањем обухваћени студенти свих високошколских установа у Републици Српској који су се у датој школској години уписали, односно који су у датој календарској години дипломирали на некој високој школи или универзитету.

1.6. Дефиниције

Дефиниције су усклађене са Законом о високом образовању објављеном у Службеном гласнику Републике Српске број 73/10, 104/11, 84/12 и 108/13.

Висока школа је високошколска установа која се бави наставним и научноистраживачким радом и изводи студије првог циклуса са циљевима који укључују припрему и обуку појединаца за стручни, економски и културни развој и промоцију демократског друштва и постизање високих стандарда наставе и учења и реализује најмање један студијски програм из једне области образовања.

Универзитет је високошколска установа која се бави наставним и научноистраживачким радом који укључује унапређење знања, мисли и школства у Републици, образовни, културни, друштвени и економски развој, промоцију демократског друштва и постизање највиших стандарда наставе и

научноистраживачког рада и реализује најмање пет различитих студијских програма из најмање три области образовања.

Организационе јединице универзитета могу бити факултети, академије и научноистраживачки институти. *Факултет* је организациона јединица универзитета која изводи академске студијске програме сва три циклуса студија и развија научноистраживачки рад у једној или више научних области. Факултет може изводити и струковне студијске програме.

Умјетничка академија је организациона јединица универзитета која изводи студијске програме из области умјетности и која развија умјетничко стваралаштво и научноистраживачки рад у области наука о умјетности.

Високошколска установа обавља дјелатност високог образовања у сједишту или ван сједишта ако има одобрење Министарства просвјете и културе Републике Српске.

Уписани студент је свако лице уписано на високошколску установу.

Апсолвенти су студенти који су одслушали сва предавања те у току апсолвентског стажа (који траје 12 мјесеци од истека посљедње године студија) полагају преостале испите и бране дипломски рад, уколико је он предвиђен.

1.7. Обрада података

Након завршеног уписа студената у референтну школску годину, а најкасније до 31.12., високошколске установе су дужне појединачне пријавне листове о упису студената у зимски семестар (образац ШВ – 20), заједно са Годишњим извјештајем о уписаним студентима (образац ШВ – 22), доставити подручним одјељењима Републичког завода за статистику у Бањој Луци, Добоју, Бијељини, Фочи, Источном Сарајеву и Требињу. У одјељењима се врши контрола усклађености броја пријавних листова са збирним извјештајем о упису студената и затим се приступа њиховом шифрирању у оквиру припреме за унос података. Шифрирање образаца се врши у складу са Кодексом за шифрирање пријавног листа за студенте високошколских установа (образац ШВ - 20) референтне школске године. Изузетак је одјељење у Бањој Луци у којем се обрасци не шифрирају, већ одмах уносе у базу података. Шифрирање, контрола и унос података трају до јуна. У периоду од јуна до септембра врши се логичка контрола базе података и табелирање. Подаци се упоређују са подацима из претходних година и ако постоје одређена одступања телефонски се контактира извјештајна јединица. На овај начин се годишње обради око 40 000 образаца. Што се тиче података о дипломираним студентима, извјештајне јединице дужне су статистичке извјештаје о дипломираним студентима доставити подручним одјељењима Завода до 5-ог у мјесецу, а за претходни мјесец у којем су завршили студирање. У одјељењима се врши шифрирање извјештаја који се затим достављају у Завод, у којем се врши контрола и унос извјештаја. Унос извјештаја се врши у периоду од децембра до фебруара, затим се врши логичка контрола базе података и табелирање. На овај начин се годишње обради око 7 000 извјештаја.

1.8. Објављивање резултата

Републички завод за статистику објављује податке о уписаним студентима за Републику Српску кроз више публикација од којих се издвајају:

Годишња саопштења за јавност – у којем се публикују претходни подаци о уписаним студентима у референтну школску годину и дипломираним студентима у референтној календарској години. Објављују се основни подаци о броју високошколских установа, броју уписаних и дипломираних студената према врсти школе, типу студија, начину студирања уписаних и дипломираних студената и финансирања уписаних студената. Поред тога у саопштењу се даје коментар везан за промјене броја уписаних и дипломираних студената, у односу на претходну школску/календарску годину.

Годишњи билтен високог образовања – садржи детаљнији преглед коначних података о уписаним и дипломираним студентима у Републици Српској.

Статистички годишњак – у којем се налазе основне методолошке назнаке и серија података о уписаним и дипломираним студентима, од 1996. године за уписане студенте, односно 1997. године за дипломиране студенте.

РС у бројкама – у овој публикацији дају се само основни подаци за претходну годину, као и скраћени коментар.

Рок за прелиминарне податке за годишње саопштење је 15. април, за коначне податке за годишњи билтен је 30. септембар, док се остале двије публикације објављују крајем године.

1.9. Кључне варијабле

- врста високошколске установе,
- пол,
- начин студирања,
- тип студија,
- старост,
- мјесто сталног становања.

1.10. Кључне статистике

- уписани и дипломирани студенти првог циклуса високог образовања према врсти високошколске установе,
- уписани и дипломирани студенти првог циклуса високог образовања према начину студирања и полу,
- уписани и дипломирани студенти првог циклуса високог образовања према области образовања,
- уписани студенти првог циклуса високог образовања према начину финансирања,
- уписани студенти првог циклуса високог образовања према години студија,
- уписани и дипломирани студенти првог циклуса високог образовања према мјесту сталног становања,
- уписани и дипломирани студенти првог циклуса високог образовања према старости,
- уписани студенти првог циклуса високог образовања према држављанству.

1.11. Упитник

Упитник *Пријавни лист за упис студената у зимски семестар* (образац ШВ – 20) је двострани лист папира А3 формата. Статистички лист за дипломиране студенте је двострани лист папира А4 формата.

Обрасци се коригују у складу са измјенама Закона о високом образовању и у складу са међународним стандардима, прије свега, Стандардном међународном класификацијом високог образовања (ISCED). Упитнике на неки начин већим дијелом студент шифрира сам, приликом њиховог попуњавања, док се остали дио шифрира у подручним одјељењима Завода, осим одјељења у Бањој Луци. На посљедњој страници упитника о уписаним студентима налази се методолошко упутство за његово попуњавање.

Високошколским установама се уз Пријавни лист доставља и збирни Извјештај о упису студената који служи и за контролу достављеног броја образаца и као основа за објаву прелиминарних података о уписаним студентима у дату школску годину (образац ШВ – 22), као и допис извјештајним јединицама у којем их обавјештавамо о евентуалним корекцијама на извјештајима и року у којем су дужни доставити податке.

Упитници ШВ – 20, ШВ – 22 и ШВ – 50 су доступни на интернет страници Завода:

http://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/obrazovanje/visoko/Obrazac_SV20.pdf

http://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/obrazovanje/visoko/Obrazac_SV22.pdf

http://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/obrazovanje/visoko/Obrazac_SV50.pdf

1.12. Контакт информације

За провођење истраживања о уписаним студентима задужено је Одјељење статистике образовања, социјалних статистика и правосуђа.

Контакт особа: Долорес Пеулић

dolores.peulic@rzs.rs.ba

051 332-733.

2. Релевантност

2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ESS статистика (R1)

Истраживање о уписаним и дипломираним студентима је превасходно усклађено са законском регулативном из области високог образовања у Републици Српској. Истраживање се спроводи и према захтјевима који су дефинисани уредбом Европске Комисије о производњи и развоју статистике образовања и цјеложивотног учења, број 912/2013. Испоштовано је 66,7% (10/15) захтјева из уредбе, што се може видјети кроз табелу:

Назив	РЗС РС
Подаци о уписаним	
Број уписаних студената према, врсти институције (јавна, приватна), интензитету учествовања (редовно, ванредно) и полу	ДА
Број уписаних студената према полу и старости	ДА
Број уписаних студената према области образовања и полу	ДА
Број уписаних студената према региону (NUTS 2) и полу	НЕ
Број уписаних студената агрегирано према региону (NUTS 2), полу и старости	НЕ
Подаци о новоуписаним	
Број новоуписаних према полу и старости	ДА
Број новоуписаних према полу и области образовања	ДА
Подаци о мобилности студената	
Број уписаних мобилних студената према области образовања и полу	ДА
Број уписаних мобилних студената према земљи поријекла и полу	ДА
Број мобилних студената који су дипломирали према земљи поријекла и полу	ДА
Број дипломираних студената који су у оквиру програма „кредитне мобилности“ провели најмање три мјесеца током циклуса студирања према нивоима и врсти програма мобилности (ЕУ програми, други међународни/ национални програми, остали програми).	НЕ
Број дипломираних студената који су у оквиру програма „кредитне мобилности“ провели најмање три мјесеца током циклуса студирања према земљи одредишта.	НЕ
Опциони пренос података о броју дипломираних са кредитном мобилношћу у оквиру које су провели краће од три мјесеца током циклуса студирања, земљи одредишта и врсти мобилности (период студирања, стажирање)	НЕ
Подаци о дипломираним	
Број дипломираних према полу и старости	ДА
Број дипломираних према области образовања и полу	ДА

Стопа расположивих ESS статистика је 66,7% (10/15).

3. Тачност

3.1. Грешке узорковања

3.1.1. Поступак израчунавања грешака узорковања

Истраживање се не спроводи на бази узорка.

3.1.2. Грешка узорковања – Показатељ квалитета и учинка – Коефицијент варијације (A1)

Видјети тачку 3.1.1.

3.1.3. Објашњења

Видјети тачку 3.1.1.

3.1.4. Активности за смањење грешака узорковања

Видјети тачку 3.1.1.

3.2. Неузорачке грешке

3.2.1. Грешке обухвата

Будући да се обухватају сви уписани студенти, као и студенти коју су дипломирали, на свим високошколским установама грешке обухвата нису утврђене.

3.2.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа прекомјерног обухвата (A2)

Прекомјерни обухват није могућ јер се обухват креира на основу података из пословног регистра Завода, а обухваћене су све јединице чија је шифра дјелатности 85.42 високо образовање.

3.2.1.2. Грешка недовољног обухвата

До грешке недовољног обухвата може доћи уколико се у тренутку израде адресара за референтну школску годину, региструје извјештајна јединица која према класификацији дјелатности припада подручју образовања (шифра 85.42 високо образовање). До сада такве грешке се нису појављивале.

3.2.1.3. Мјере за смањење грешака обухвата

За сваку референтну школску годину упоредимо адресар урађен према подацима пословног регистра Завода са подацима Министарства просвјете и културе о високошколским установама у Републици Српској. Уколико се утврди разлика, адресар се ажурира.

3.2.2. Грешке мјерења

3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења

Прва контрола података врши се у подручним одјељењима Завода када се број достављених појединачних пријавних листова упоређује са подацима из збирног извјештаја. Уколико се утврди разлика, контактира се извјештајна јединица како се би се утврдио разлог грешке. Након тога се врши упоређивање података са збирних извјештаја са подацима из претходних школских година за дату високошколску установу и то број уписаних студената према полу, начину студирања, начину финансирања и години студија. Приликом уноса података у програм Microsoft Acces, такође, се врши контрола свих варијабли гдје је то могуће према унапријед дефинисаним правилима. Сљедећа контрола јесте логичка контрола унесене базе података у оквиру које се врши контрола унесених података према збирном извјештају, подацима из ранијих година и важећој законској регулативи за област високог образовања.

Што се тиче података о дипломираним студентима прва контрола подразумева упоређивање података са претходном календарском годином за сваку високошколску установу и њену организациону јединицу. Приликом уноса података у програм Microsoft Acces, такође, се врши контрола свих варијабли гдје је то могуће према унапријед дефинисаним правилима. Сљедећа контрола јесте логичка контрола унесене базе података која се упоређује са подацима о уписаним студентима у референтној школској години, подацима из ранијих година и важећој законској регулативи за област високог образовања.

3.2.2.2. Разлози за настанак грешака мјерења

Најчешћи разлози грешке мјерења су:

- особа која попуњава упитник није детаљно прочитала упутство за попуњавање,
- недовољна пажљивост лица која попуњава упитник приликом давања одговора.

3.2.2.3. Поступање у случају грешака мјерења

У случају грешака мјерења, грешку исправимо сами, ако утврдимо да је то могуће, што зависи и од врсте грешке, а ако не, контактирамо извјештајну јединицу.

3.2.2.4 Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (A3)

Едитовање података се врши за оне варијабле када нам то преостали подаци дозвољавају. Нпр. уколико студент не одговори о години завршетка претходне школе, а има највишу завршену средњу школу, на годину рођења додамо још 19 година.

Стопом едитованих података не располажемо, јер се тренутно не води аутоматско евидентирање.

3.2.2.5 Мјере за смањење броја грешака мјерења

Најучинковитија мјера за смањење грешака мјерења је јасно и разумљиво методолошко објашњење за попуњавање упитника, које не смије бити преопширно.

3.2.3. Грешке неодговора

3.2.3.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора извјештајне јединице (A4)

Обзиром да се упис и дипломирање студената посматра на основу појединачних пријавних листова односно статистичких листова за дипломиране студенте, њих можемо посматрати код показатеља стопе неодговора извјештајне јединице, а не високошколску установу која нам уствари доставља податке. У школској 2013/2014. години није било неодговора извјештаје јединице.

3.2.3.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (A5)

Што се тиче стопе неодзива/неодговора варијабле можемо је посматрати према кључним варијаблама у које ћемо укључити и ЈМБГ, код којег се једино и појављује стопа неодговора која износи 1,3% за уписане студенте, односно 1,6% за дипломиране студенте.

3.2.3.3. Поступци у случају неодговора

У случају неодговора настојимо добити недостајући податак и ако у томе не успијемо ставимо да је податак непознат.

3.2.3.4. Поступци за смањење стопе неодговора

Када уочимо да су одређена питања нејасна за студенте, настојимо их у наредној школској години појаснити. Такође, у допису који шаљемо извјештајним јединицама, заједно са обрасцима, наведемо телефонски контакт путем којег могу добити детаљне информације.

3.2.3.5. Показатељ квалитета и учинка – Стопа импутираних података (A6)

Едитовање података се врши за оне варијабле када нам то преостали подаци дозвољавају. Стопом едитованих података не располажемо, јер се тренутно не води аутоматско евидентирање.

3.2.3.6. Показатељ квалитета и учинка – Број учињених грешака, према врсти (A7)

Грешке у микроподацима се уклањају приликом обраде података тако да не долази до накнадне ревизије.

3.2.3.7. Показатељ квалитета и учинка – Просјечна величина ревизије (A8)

Не проводи се ревизија података за статистику Уписани и дипломирани студенти у референтној школској/календарској години.

4. Правовременост и тачност објаве

4.1. Правовременост објаве

4.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост првих резултата (T1)

Правовременост прве објаве резултата истраживања је одређена као разлика између датума прве објаве и краја референтног раздобља, у нашем случају се ради о 105 дана од дана завршетка референтног мјесеца.

Правовременост првих резултата

Референтно раздобље	2013/2014
Датум објаве	15.04.2014.
Број дана од краја референтног периода до датума објављивања	T+105

4.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Правовременост коначних резултата (T2)

Референтно раздобље	2013/2014
Датум објаве	30.09.2014.
Број дана од краја референтног периода до датума објављивања	T+273

4.2. Тачност објаве

4.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Тачност објаве (T3)

Није било одступања између најављеног датума у годишњем календару публикација и стварног датума објаве.

4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности објаве

Није било кашњења у објави података.

5. Доступност и јасноћа

5.1. Доступност

5.1.1. Канали дисеминације

Број	Канали дисеминације	Коришћено
1	Web страница – интернет објава	ДА
2	Писани захтјеви корисника по њиховој спецификацији	ДА
3	Подаци који се објављују путем телефона	НЕ
4	Дигитални медији (ЦД, дискете, итд ..)	НЕ
5	Подаци представљени на новинарској конференцији	ДА
6	Тематски билтен	ДА
7	Посебне штампане публикације	ДА
8	Базе, доступне спољним корисницима	НЕ
9	Статистички заштићени микроподаци	НЕ

5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (AC1)

Стопа коришћених канала дисеминације резултата је 55,5% (5/9X100).

5.1.3. Начини дисеминације

При објављивању резултата истраживања о уписаним и дипломираним студентима коришћени су следећи начини дисеминације:

Број	Начини дисеминације	Коришћено
1	Web страница – интернет објава	ДА
2	Web странице осталих институција	НЕ
3	Web странице међународних организација	НЕ
4	Писани захтјеви	ДА
5	Телефонско посредовање	НЕ
6	Дигитални медији (ЦД, дискете, итд ..)	НЕ
7	Подаци представљени на новинарској конференцији	ДА
8	Годишњак	ДА
9	Ово је Република Српска	ДА
10	Саопштење	ДА
11	Тематски билтен	ДА
12	Посебне публикације	ДА
13	Публикације Еуростата	НЕ
14	Публикације осталих међународних организација (ОЕЦД, ИМФ)	НЕ
15	Базе података, намијењене за интерну употребу	НЕ
16	Базе, доступне спољним корисницима	НЕ

5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (АС2)

Стопа коришћених начина дисеминације је 50% (8/16X100).

5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (АС3)

База података о уписаним и дипломираним студентима није доступна on-line.

5.2. Јасноћа

5.2.1. Штампане публикације и интернетска објава

- Саопштења „Уписани студенти у школској 2013/2014. години“ и „Дипломирани студенти у 2013. години“
- Тематски билтен „Статистика високог образовања“
- „Статистички годишњак Републике Српске“ у дијелу који се односи на високо образовање
- „Ово је Република Српска“ у дијелу који се односи на високо образовање.

5.2.1.1. Дисеминирани резултати

Резултати истраживања о уписаним студентима су приказани у облику апсолутних вриједности (годишње саопштење, тематски билтен, статистички годишњак, РС у бројкама).

Поред прегледа података у табелама подаци, у горе наведеним публикацијама, такође су приказани путем графикона.

5.2.1.2. Ниво (деталност) дисеминације

У статистичким публикацијама за Републику Српску, подаци о уписаним и дипломираним студентима су приказани до одређеног нивоа детаљности, у зависности од врсте публикације.

Тако нпр. годишње саопштење за јавност садржи податке за све високошколске установе.

5.2.1.3. Метаподаци

У оквиру Метаподатака, на званичној интернет страници Завода, за ово истраживање су доступни основни појмови и дефиниције, као и Методологија у дијелу интернет странице који се односи на статистику високог образовања.

http://www.rzs.rs.ba/static/uploads/metodologije/obrazovanje/Methodologija_VisokoObrazovanje.pdf

Поред тога, у краћем облику, метаподаци су доступни и у оквиру штампаног и електронског саопштења „Уписани студенти“, „Дипломирани студенти“, Статистичком годишњаку и публикацији „Ово је Република Српска“.

5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата

Подаци се на web страници РЗС РС приказују у PDF формату, у Excel табелама и графички како би се омогућило корисницима да анализирају и употребљавају податке.

5.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности мета података (AC4)

На интернет страници завода могу се пронаћи методологија истраживања, као и сви подаци приказани на детаљном и агрегираном нивоу.

6. Упоредивост и усклађеност

6.1. Временска упоредивост

6.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC1)

Подаци о кретањима броју уписаних у Републици Српској прикупљају се од 1996. године, а дипломираних студената од 1997. године.

6.1.2. Прекиди у временским серијама

Није било прекида у серијама уписаних/дипломираних студената у РС од почетка прикупљања податка, осим што су од школске 2008/2009. године у укупан број уписаних студената укључени и апсловетни, али који се за потребе поређења података са претходним школским годинама могу искључити.

6.1.3. Остали фактори, који утичу на временску упоредивост

Није било фактора од значаја да би утицали на временску упоредивост.

6.2. Географска упоредивост

6.2.1. Упоредивост с осталим чланицама Европског статистичког система

Подаци о броју уписаних студената користи се за националне потребе. У току 2012. и 2013. године Завод је учествовао у пројекту који је имао за циљ потпуно усклађивање података са методологијом UNESCO/OECD/Eurostat.

6.3. Десезонирање

У оквиру података о уписаним и дипломираним студентима не примјењују се поступак десезонирања.

6.4. Усклађеност између привремених и коначних података

6.4.1. Политика дисеминације привремених података

Привремени подаци објављују се у априлу и представљају прве резултате о уписаним и дипломираним студентима за референтну школску годину.

6.4.2. Показатељ квалитета – Усклађеност између привремених и коначних података (СС2)

		Уписани студенти	Дипломирани студенти
1.	Претходни подаци	41 548	6 912
2.	Коначни подаци	41 988	7 097
3.	Релативна разлика (1.-2./1.*100)	-1,1	-2,7

6.4.3. Разлози за веће разлике између привремених и коначних података

Разлика између претходних и коначних података настаје јер високошколске установе врше упис студената и након завршетка званичног рока за упис. Што се тиче дипломираних студента, разлика између претходних и коначних података настаје јер високошколске установе не доставе увијек све извјештаје на вријеме.

6.5. Усклађеност с резултатима референтног истраживања

6.5.1. Кратак опис референтног истраживања

Не проводи се референтно истраживање.

6.5.2. Показатељ квалитета и учинка – Усклађеност са референтним подацима (СС3)

Не проводи се ниједно референтно истраживање да бисмо упоредили податке.

6.5.3. Разлози за већа одступања

Не проводи се ниједно референтно истраживање.

7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета

Ниједан trade-off није анализиран у овом истраживању.

8. Процјена корисничких потреба и перцепција корисника

8.1. Класификовање и разумијевање корисника

Захтјеви корисника су задовољени на начин да се уз PDF формат, на web страници Завода, може пронаћи и Excel табела са серијом података о уписаним и дипломираним студентима ради лакшег управљања подацима и њихове анализе. Како би се олакшала интерпретација података свако годишње саопштење за јавност, поред табела са подацима, садржи кратак коментар и методолошка упутства на српском и на енглеском језику. Тематски билтен, статистички Годишњак такође садрже и енглеску варијанту.

Најважнији корисници индекса потрошачких цијена су:

- Владине и друге институције јавне управе попут Министарства просвјете и културе, општинске управе, као и институције на нивоу БиХ

- Пословни субјекти (предузећа, адвокати и адвокатске коморе)
- Наука, истраживање и образовање (факултети и истраживачки центри, удружења грађана)
- Општа јавност (физичка лица)
- Медији (РТВ куће и принтани медији)
- Страни корисници (EUROSTAT, WB, IMF, амбасаде страних држава)

8.2. Мјерење перцепција и задовољства корисника

8.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1)

Завод је реализовао општу анкету о задовољству корисника, а није конкретно за ову статистичку активност.

8.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)

Завод је реализовао општу анкету о задовољству корисника, а није конкретно за ову статистичку активност.

9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица

9.1. Трошкови Републичког завода за статистику

9.1.1 Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)

Трошкови спровођења овог истраживања нису предмет посматрања.

9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица

9.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у сатима и/или финансијским показатељима (PCR2)

Трошкови и оптерећеност извјештајних јединица нису предмет посматрања.

9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

Формирање административних база података на нивоу универзитета.

10. Повјерљивост, транспарентност и заштита

10.1. Повјерљивост

Подаци који се прикупљају за потребе истраживања о уписаним и дипломираним студентима, подлијежу законским оквирима повјерљивости и искључиво се користе у статистичке сврхе.

Законом о статистици РС дефинисани су правни оквири заштите и повјерљивости података. Тако, члан 17. тачка 3 налаже: „Повјерљиви подаци који се прикупљају у статистичке сврхе, не смију се користити у друге сврхе.“

У дијелу VIII ПОВЈЕРЉИВОСТ ПОДАТАКА И ЗАШТИТА ЛИЧНИХ ПОДАТАКА, Закона о статистици РС је регулисана ова област.

Такође, Правилником о заштити повјерљивих података у РЗС РС, регулисано је осигуравање повјерљивости индивидуалних података, као и процедуре при давању, размјени и уступању тих података корисницима и/или групама корисника.

У сваком појединачном допису према високошколским установама, наводи се члан Закона којим је регулисана повјерљивост и заштита података, као и број службеног листа у којем је објављен Закон о статистици РС.

10.2. Транспарентност

Корисници су упознати са начином коришћења података из статистичких истраживања о уписаним и дипломираним студентима.

Изјаве на конференцијама за штампу, везано за резултате истраживања, су апсолутно непристрасне и политички неутралне.

Нису уочене грешке у публикованим издањима истраживања о уписаним студентима за 2013/2014. годину, односно дипломираним студентима у 2013. години, тако да није било потребе за корекцијама и објавом истих.

10.3. Заштита

Наведено у поглављу 10.1.

11. Закључак

У наредном периоду потребно је побољшати методологију и обрасце истраживања о уписаним и дипломираним студентима кроз примјену методологије коју су прописали UNESCO, OECD и Eurostat како би се обезбједила потпуна међународна упоредивост.